

# මරැහි සුසුකි කම්කරුවන්ගේ නඩුව පිලිබඳ මූලික කරුණු

The key facts of the Maruti Suzuki workers' case

2017 මාර්තු 22

ඉන්දිය මෝටර් කම්කරුවෝ දහතුන් දෙනෙක්, ඉන්දියාවේ අගනුවර දිල්ලිය අසල මරැහි සුසුකි කාර් එකලස් කිරීමේ කම්හලක 2012 ජූලි මාසයේ දී හටගත් ගැටුමක් උපයෝගී කර ගනිමින් සාවද්‍ය මිනීමැරුම් චෝදනා මත ජීවිතාන්තය දක්වා සිරදඬුවම් නියම කරනු ලැබ සිටිති.

ඉන්දියාවේ කුප්‍රකට සිරගෙවල්වල දුක් විඳීමට නියම කෙරී සිටින පිරිස අතරට මරැහි සුසුකි කම්කරු සංගමයෙහි (එම්එස්ඩබ්ලිව්ඒ) 12 දෙනෙකුගෙන් යුතු සමස්ත විධායකය මන්ඩලය ම අයත් ය. මේ සියලු කම්කරුවෝ ඉන්දියාවේ ප්‍රධාන දේශපාලන පක්ෂවල - කොංග්‍රස් පක්ෂය සහ හින්දු ස්වෝත්තමවාදී භාරතීය ජනතා පක්ෂය (බීජේපී) - සම්පූර්ණ දායකත්වය ඇති ව සමාගම, පොලිසිය හා අධිකරණ බලධාරීන් විසින් දියත් කරනු ලැබූ නිර්දේශ පලිගැනීමේ ව්‍යාපාරයක ගොදුරු වෙති.

මේ කම්කරුවන් මුලුමනින් ම නිර්දෝෂී ය. ඔවුන්ගේ එක ම “අපරාධය” වූයේ ජපානය පාදක කරගත් අන්තර්ජාතික සංගත විසින් සමාගමට හිතැති භාරිකඩ වෘත්තීය සමිතියේ ආධාරය ඇති ව පටවනු ලැබ රුදුරු සේවා කොන්දේසිවලට අභියෝග කිරීම යි.

හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කමිටුව සහ ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවිය රාම් මේහර්, සන්දීප් ධිලන්, රාම් බිලාස්, සරාබ්ජීත් සිං, පවන් කුමාර්, සොහාන් කුමාර්, අජ්මර් සිං, සුරේෂ් කුමාර්, අමර්ජීත්, ධන්රාජ් බම්බි, ප්‍රදීප් ගුප්තර්, යෝගේෂ් සහ ජයලාල් වහා නිදහස් කරන මෙන් බල කිරීමේ ජාත්‍යන්තර ආරක්ෂන උද්ඝෝෂනයක් ආරම්භ කර තිබේ.

## නඩුවේ පසුබිම

සමාගම විසින් පාලනය කෙරෙන වෘත්තීය සංගමයට අවනත නොවී මාස ගනනාවක් පුරා වර්ජන, වාඩි ලා ගැනීම් සහ වෙනත් ක්‍රියාමාර්ග දියත් කිරීමෙන් පසු මනේසාර් මරැහි සුසුකි කම්කරුවෝ සිය ඉල්ලීම් දිනාගැනීමේ පලමු පියවරක් ලෙස එම්එස්ඩබ්ලිව්ඒව පිලිගන්නා මෙන් 2012 මාර්තු මාසයේ දී, සමාගමට බල කර සිටියහ. මේ ඉල්ලීම් අතර දහස් සංඛ්‍යාත තාවකාලික කම්කරුවන්ට මසකට රුපියල් 14,000ක්

(එක්සත් ජනපද ඩොලර් 214ක්), නැතහොත් ස්ථිර කම්කරුවන්ගේ වැටුපෙන් අඩකටත් වඩා අඩුවෙන් ගෙවන කොන්ත්‍රාත් කම්කරු ක්‍රමය අහෝසි කිරීම ද විය. මාස හතරකට පසු, 2012 ජූලි 18 වැනි දා කලමනාකාරීත්වය කම්හල් භූමිය තුළ කලහයක් අවුල්ලා ලී ය. කම්කරුවන්, පුද්ගලික ආරක්ෂක මැර හමුදාවකට එරෙහි ව තමන්ට ආරක්ෂාව සලසාග නිමිත් සිටි අතර අබිරහස් ගින්නක් ඇවිලුනි. ගින්න, දුමාරයට ගොදුරු වූ මානව සම්පත් කලමනාකරු අවනිෂ් කුමාර් දේව්ගේ ජීවිතය බිලිගනි.

බොරු නඩුවට කොටු කෙරුණු කම්කරුවන්ගේ කිසිවෙකුද ගින්නට හෝ දේව්ගේ මරනයට සම්බන්ධ බවට සාක්ෂි අංශු මාත්‍රයකුද නැත. තව ද, දේව් කම්කරුවන්ට සානුකම්පිත ව සැලකූ කලමනාකරුවන්ගෙන් කෙනෙකු වූ බැවින් ඔහුට හානි පැමිණවීමට කම්කරුවන්ට කිසිදු අවශ්‍යතාවත් තිබිය නොහැකි ය. ඔහු එම්එස්ඩබ්ලිව්ඒව හර්ශානා කම්කරු දෙපාර්තමේන්තුවෙහි ලියාපදිංචි කිරීමට පවා උදව් කර තිබිනි.

පැමිණිලි පක්ෂයේ මිනීමැරුම් නඩුවේ කේන්ද්‍රීය කරුණ වූයේ ගින්න යි. එහෙත් ගින්න කොතැන, කුමන මොහොතේ හෝ කෙසේ ඇරඹුණේ දැයි තහවුරු කරගත හැකි වූයේ නැත. ගින්න පිලිබඳ ආරම්භක පරීක්ෂණවල දී දැකගත නොහැකි වුණු හා පැහැදිලි කල නොහැකි අන්දමින් බේරී තිබුණු ගිනි පෙට්ටියක් ගින්නෙන් විනාශ වූ ස්ථානයේ තිබී සොයාගන්නා ලදැයි බලධාරීහු කියා සිටියහ. මේ ගිනි පෙට්ටිය කම්කරුවන්ට සම්බන්ධ කරන කිසිදු සාධකයක් නැත.

## පොලිස් ප්‍රහාරය

සමාගම හා ඉන්දිය බලධාරීන් විසින් ජූලි 18 සිදුවීම් කම්කරුවන්ට එරෙහි දැවැන්ත ප්‍රහාරයක් සඳහා ව්‍යාජ හේතුවක් ලෙස යොදා ගැනුනි. පසු දින ම කම්කරුවන්ගේ නිවෙස්වලට කඩා පැන්න පොලිසිය, සියගනන් කම්කරුවන්ට පහර දී අත්අඩංගුවට ගත්තේ ය.

අනතුරු ව සුසුකි සමාගම 2,300 ක් කම්කරුවන් සේවයෙන් පහකොට වෙනත් අය බඳවා ගනිමින් මනේසාර් ශ්‍රම බලකාය විරේක කර දැමී ය.

වගඋත්තරකාර පාර්ශ්වයේ නීතිඥයෝ, පොලිසිය නිල වසයෙන් අත්අඩංගුවට ගෙන සිරගත කල 150කට ආසන්න කම්කරුවන් පිරිසකට එරෙහි

රජයේ බොරු වෝදනා ඉක්මනින් එළිදරවු කිරීමට පටන් ගත්හ. කලමනාකාරීත්වය විසින් සපයනු ලැබූ “සැකකරුවන්” ගේ ලැයිස්තු මත පාදක වෙමින් පොලිසිය ක්‍රියාත්මක ව ඇති බවත්, මරුහි සුසුකි කොන්ත්‍රාත්කරුවන් හතර දෙනෙකු විසින් අකාරාදී පිලිවෙලට ගොනු කරනු ලැබූ නම් අනුව කම්කරුවන් අත්අංගුවට ගැනීම සිදු වී ඇති බවත් ඔවුහු පෙන්වා දුන්හ. ඒ අනුව, එක “ඇසින් දුටු සාක්ෂිකරුවකු” දැක ඇත්තේ A සිට G දක්වා අකුරුවලින් පටන්ගන්නා නම් සහිත “කැරලි ගසන කම්කරුවන්” පමණකි. තවත් අයෙකු G සිට P දක්වා පරාසය තුළ නම් සහිත අය දැක ඇත. නඩු විභාගය තුළ දීත්, මොවුන් හා වෙනත් සාක්ෂිකරුවෝ තමන් වෝදනා එල්ල කළ කම්කරුවන් නිසියාකාරයෙන් හඳුනාගැනීමට අසමත් වූහ.

මේවා සහ තවත් බොහෝ නොගැලපීම් හා බොරු ගෙවීම් තිබිය දීත්, කම්කරුවන් 148 දෙනෙකු වසර තුනකටත් වැඩි කාලයක් තිස්සේ බන්ධනාගාරයෙහි රඳවා තබා ගැනුණු අතර, සිවිල් අයිතිවාසිකම් කන්ඩායම්වලට අනුව, පොලිසිය එහි දී ඔවුන් වධහිංසනයට භාජනය කර ඇත. ගෝලීය ආයෝජකයින්ගේ විශ්වාසය යලි තහවුරු කිරීම තමන්ට අවශ්‍ය බවත් ආයෝජකයින් ඉන්දියාව තුළ “කම්කරු නොසන්සුන්තාවන්ට” මුහුණ නොදෙන බව විදහා පෑ යුතු බවත් කම්කරුවන්ට ඇප ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කරමින් බලධාරීහු ප්‍රකාශ කළෝ ය.

මිනී මැරීම සම්බන්ධයෙන් කම්කරුවන් 13 දෙනෙකු හා ඊට අඩු වෝදනා යටතේ තවත් කම්කරුවන් 18 දෙනෙකු වරදකරුවන් බවට පත් කිරීමෙහි දී පොලිසිය සහ මරුහි සුසුකි කලමනාකාරීත්වය අතර කුමන්ත්‍රණකාරී සන්ධානයක් පැවති බවත් සාක්ෂි ගෙවීමක් සිදු ව ඇති බවත් පිලිබඳ තමන්ගේ ම සොයාගැනීම් හිතාමතා ම නොතකා හැරීමට ගුර්ගාඔන් දිස්ත්‍රික් අධිකරනයට, සිදු විය.

පැමිණිලිකාර පාර්ශ්වයේ සාක්ෂි කෙතරම් සිදුරු සහිත හා සැකකටයුතු ද යත් අධිකරනයට කම්කරුවන් 117 දෙනෙකු නිදොස් කොට නිදහස් කිරීමට සිදු විය. එම කම්කරුවන් ද ඉතිරි පිරිස තරමට ම වැරදිකරුවන් බව පැමිණිලි පාර්ශ්වය අවසන් මොහොත දක්වා ම බලගතු ලෙස අවධාරනය කර තිබිණි.

**මරුහි සුසුකි කම්කරුවන් ඉලක්ක කෙරුණේ ඇයි?**

බුරුතැ පිටින් අත්අඩංගුවට ගැනීමට හා බොරු නඩු ඇටවීමට පෙර ගත වූණු මාස 14 තුළ, මනේසාර් මරුහි සුසුකි කම්කරුවෝ සමාගම් ප්‍රධානීන්ගේත් දේශපාලන සංස්ථාපිතයේත් උදහස අවුලුවමින් මනේසාර්-ගුර්ගාඔන් කාර්මික කලාපය සිසාරා පැතිරුණු කම්කරු සටන්වල කේන්ද්‍රීය ලක්ෂ්‍යයක් බවට පත් ව සිටියහ.

කොන්ග්‍රස් පක්ෂයේ නායකත්වයෙන් යුතු හර්ශානා ප්‍රාන්ත ආන්ඩුව, කම්කරු සටන් බිඳීම සඳහා පොලිසිය මහා පරිමානයෙන් යෙදවූ අතර එමඵස්ඩබ්ලිව්යුව ප්‍රාන්තයේ ආර්ථිකය “කඩාකප්පල්” කිරීමට අදිටන් කරගෙන සිටින “තුස්තවාදීන්” සහ වෙනත් “පිටස්තරයන්” සමග හවුලේ වැඩ කරතියි ඇගවුම් කලේ ය.

පැමිණිල්ල සිය සමාජික දේශනය තුළ මරුහි සුසුකි කම්කරුවන්ට දැඩි දඬුවම් ඉල්ලා සිටියේ ඔවුන්ගේ ක්‍රියාවන් බිපේපී ජාතික ආන්ඩුවේ “මේඩ් ඉන් ඉන්ඩියා” (“ඉන්දියාවේ නිපැයුමක”) වැඩපිලිවෙලට තර්ජනයකිසි කියමිණි. එනම්, විනයට වල කපමින් අන්තර්ජාතික සංගත වලට ලාභ සහ යටහත් ශ්‍රමය සපයන ලෝකයේ රුදුරු ශ්‍රම සුරාකෑමේ මධ්‍යස්ථානයක් බවට ඉන්දියාව පරිවර්තනය කිරීමේ ධාවනයට එම කම්කරුවන් තර්ජනයක් වන බව යි.

මරුහි සුසුකි කම්කරුවන් ආරක්ෂා කිරීම ජාත්‍යන්තර ප්‍රශ්නයක් ද ජාත්‍යන්තර කම්කරු පන්තියේ වගකීමක් ද වන්නේ ය. සුසුකි වැනි අන්තර්ජාතික සංගත, ලාභතම ශ්‍රම පිරිවැය සොයා ලොව සිසාරා ගමන් කරයි. මේ අතර ආන්ඩු, කම්කරු ප්‍රතිරෝධයන් අපරාධ හැටියට හංවඩු ගසමින් සිටී.

අපතේ හැරීමට කාලයක් නැත! මේ විගඩම ආපසු හරවා මරුහි සුසුකි කම්කරුවන් නිදහස් කර නොගැනුණ හොත්, එය ඉන්දිය පාලක ප්‍රභූවට පමණක් නොව සෑම රටක ම සමාගම් හා මූල්‍ය කතිපයාධිකාරයට දිරි දීමක් වනු ඇත.

ඉන්දියානු බන්ධනාගාර පද්ධතිය යනු මිනිපිට අපායකි. බොරු නඩු ඇටවීමට ගොදුරු වූණු බොහෝ කම්කරුවන්ගේ පවුල්, සිය එක ම ආදායම් උපයන්නා සිරගත කිරීමත් සමග අනාට බවට මුහුණ පා සිටිති. ජීවිතාන්තය දක්වා සිරදඩුවම සහනශීලී වැඩි බවට මරුහි සුසුකි පැමිණිලි කර තිබේ. දහතුන් දෙනා සඳහා පැමිණිලි පාර්ශ්වය ඉල්ලා සිටි දඬුවම - එනම් එල්ලා මැරීම - සඳහා බල කරමින් මාර්තු 18 තීන්දුවට එරෙහි ව අභියාචනය කරන බවට සමාග මේ නීතිඥයින් ප්‍රතිඥා දී ඇත.

මරුහි සුසුකි කම්කරුවන්ට එරෙහි ප්‍රභාරය කම්කරු පන්තියට එරෙහි ව කෙරෙන ලෝක පරිමාන යුද්ධයේ කොටසකි. මෙම සංස්ථාපිතයට ම ගැටගැසී ඇති හා එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ක්‍රමානුකූල ව කම්කරුවන් හුදෙකලා කොට දඬුගැසීමෙහි නිරත ව ඇති ධනේශ්වර අධිකරණවලට, ඉන්දිය දේශපාලන සංස්ථාපිතයට හෝ ප්‍රධාන වෘත්තීය සමිතිවලට අභියාචනය කිරීම මගින් මේ කම්කරුවන් වෙනුවෙන් යුක්තිය අත් කරගත නොහැකි ය.

ලොව වටා කම්කරුවන් හා ප්‍රජාතන්ත්‍රීය අයිතීන් ආරක්ෂා කරන සියලු දෙනා ධෛර්ය සම්පන්න මරුහි සුසුකි කම්කරුවන්ගේ ආධාරය සඳහා පෙරට පැමිණ, වහා ඔවුන් නිදහස් කරන මෙන් බල කළ යුතු ය.